

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Helyben Vidéken
Egy évre, 12 ft. Három évre, 34 ft.

Szerkesztőség:
Az arad-ésanádi egyesült vasutak palotájában, hvőrá a lap szellemi részét illető közlemények intőzandók.

A politikai látkör.
Arad, július 10.
A legvérmesebb szangvinizmus sem állithatja, hogy világrészünk politikai ege verőfényes azurkek színben ragyog le a fegyverben álló Európára.

czári birodalom részére sem becsületet, sem hasznót hozni nem lehet.
Ami Szerbiát illeti, az ott egymással az uralomért küzdő pártok egyikének sem árt, ha néhány gyöngye ütletet kap.

Tanügy.
Arad város iskolaügye az elmúlt iskolaévben.
Közi: Szűllőy Károly.
(Vége)
6. Arad sz. kir. város templom-utcai községi leányiskolájának Ertesítője az 1889-90. iskolaévről. A tanítótestület megbízásából szerkesztette Boros Janka igazgató. Arad, 1890. Nyomatott Gyulai Istvánnál. (30 l.)

A szegény tanulók közül 63-at részesített ruhasegélyezésben.
Volt ez intézetnél i kolai takarékpénztár is. 38 növendék 19 forint és 70 krt takarított meg.
8. Arad sz. kir. város Szent-Péter-terti községi elemi fiú- és leányiskolájának Ertesítője az 1889-90. tanévről. Közi Gellér János igazgató. XIII. évfolyam. Arad, 1890. Nyomatott Gyulai Istvánnál. (26 l.)

azonban az iskola képtelen volt, miért 14 tanulót más iskolákba helyeztek el, mire a beirt növendékek száma 291-re apadt le. E 291 közül az év végéig 279 maradt meg.
A szegény sorsu fiuk közül többen részesültek segélyezésben.
Az évi tantermdény a következő: 4 kitünő, 28 jeles, 89 jó, 85 elsőrendű, 63 másodrendű; 1 tanulót nem osztályoztak.

De ha látjuk s tudjuk is, hogy komolyabb vesztelt nem rejtgetnek, azért ott vannak és muló borulatokat okoznak. Különösen legújabbak sok ily bárányfelhő merült föl. Itt vannak mindenekelőtt a kivégzett bolgár összeesküvőknek, Paniczának vérevel festett hallucinációk, melyeket egyik-másik igaztó lap idézett fel. Itt vannak a szerbiai fondorlatok, hogy az egyik részen a regesség és radikális miniszterium meglehető szarkasztikus módon azon nyilatkozattal iparkodik Milán király szabad beszédeinek fulánkját venni, hogy utóvégre is csak egy magánember jelentőségű nyilatkozataival állunk szemben; míg a másik részen a progresszisták Sabáczban és Kragujeváczban feltámadásukat ünneplik s kéz alatt folytatják a liberálisokkal az alkudozásukat, hogy egyesülten vegyet vessenek a radikális uraskodásnak. Czettinyében nyílt piaczon meggyilkolják a fejedelem testőrpáncsnokát és bátyját, míg a gyilkost családi vérboszuiban meglynchel a meggyilkoltnak rokonsága. Stransky urnak a portához intezett famózus jegyzékéből is uszkál még néhány darab lebertyeg a politikai láthatáron.

Anket a bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslat tárgyában. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter előklete alatt és tevékeny közreműködése mellett már egész június hóban dolgozott egy bizottság a bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslatnak egy fejezettel való kiegészítésén. E kiegészítéssel lehetségessé válik esetleg az esküdtszékeli intézménynek parciális behozatala és egyuttal a sajto-eksdütszékeli eljárás is az egész fejezet alkalmazható. A bizottság, mely az országgyűlés előterjesztett bünvádi eljárásról szóló javaslatnak szerkesztőin: Schedius, Wlasits és Tarnain kívül Székács Ferenc és Chorin Ferenc tagokból állott, tegnapi fejezte be munkáját. Az igazságügyminiszter már november hóban tárgyalatni óhajta az igazságügyi bizottságban a kiegészített és részben módosított bünvádi eljárási javaslatot, ugy, hogy ezen országgyűlés utolsó ülészakában az már a ház plénuma elé is kerülhessen. Az első javaslat, mely az igazságügyminiszter már az őzi ülészakában fog benyújtani a képviselőháznak, a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat lesz, mely irányban szeptember elején szűkebb körű szaktanácskozmányt fog a miniszter tartani.

7. Arad sz. kir. város kapu-utcai községi leányiskolájának Ertesítője az 1889-90. iskolaévről. A tanítótestület megbízásából szerkesztette Csiki János igazgató-tanító. Arad, 1890. Nyomatott Gyulai Istvánnál. (18 l.)
Becsessé tesziez Ertesítőt Kinczel Emilia értekezése Smylek után „Az életboldogságról”. A melyen tisztelt czikkző megboosát nekünk, la gyönyörűen kidolgozott czikkére egy megjegyzést teszünk és ez az, hogy nagy kár volt ez értékes és fölöttele tanulságos czikket talán gazdasági szempontból oly tömönnyel nyomatni. A sok szep eszme sürűn következik egymásután és az embet kifárasztja a megszakítás nélküli aprób részekre föl nem osztott közlemény. Ha minden eszmét külön kikezdeéssel nyomatnak, a szem is, de az ész is kevésbé fáradna ki. Meltőzässék nem rossz szádekből eredt megjegyzésüket megszűlni és jövőre ilyen sikerült dolgokat czélszerű beosztással adni.
Az iskola beléletből főlemlitjék, hogy a tanulók jól viselték magukat és hogy 265 tanuló között volt 33 kitünő, 44 jeles, 86 jó, 52 elsőrendű és 48 másodrendű. Három tanulónem osztályozottatt.

9. Arad sz. kir. város templom-utcai községi elemi fiúiskolájának Ertesítője az 1889-90. iskolaévről. Közi Preislinger József igazgató. Arad, 1890. Nyomatott Gyulai Istvánnál. (26 l.)
Verner László „A szülői ház és iskola” czimen mond el egy kis elmefuttatást. Az iskola mozzanatai közl főlemlitendők tartjuk, hogy ez iskolánál 17-en kaptak segélyt és hogy Némethy Károly, az aradi tanitók Nesztora, hatvan éves korában irta meg és adta ki „Arad város tanügyi történetét”. Bár a mű belbecsére nézve eltérők a vélemények, mégis a templomutcai fiúiskola gratulálhat magának, hogy ily derék, munkás tagot tisztelt testületében. Altalában véve a templomutcai fiúiskolának sok jeles tanítója van. Igaz, hogy ez az iskola a veteránok iskolája, így tehát részben természetesen, hogy ez az iskola az érdemes tanitók utolsó találkozója. Aki nem lehet igazgató, az megelőgsszik, ha a templom-utcai iskolába bejuthat. És ez így ugyon jól van. Legyen valami avanzement-féle a tanítói pályán is.
Ebbe a népszerű iskolába 510-et vettek fel, ezek közül az év végéig kimaradt 34, meghalt 1. A tanulás eredménye a következő: volt 44 kitünő, 107 jeles, 153 jó, 100 elsőrendű és 70 másodrendű; egy tanulót nem osztályoztak.

A két osztályból álló iskolába 129-en jártak, kik közül kimaradt 10, meghalt 2. A tanulás eredményére nézve volt ez iskolában 13 kitünő, 22 jeles, 41 jó, 20 20 elsőrendű és 21 másodrendű.
12. Arad sz. kir. város Gáj-külvárosi községi vegyes elemi iskolájának Ertesítője az 1889-90. iskolaévről. Közi Babits József vezető-tanító. Arad, 1890. Nyomatott Gyulai Istvánnál. (10 l.)
Négy osztályból álló iskola; csakhogy a négy osztály két tanterembe volt elhelyezve. A kisebbeket Marinkovits Péter, a nagyobbakat Babits József vezető-tanító tanított. Ez az iskola a rommóság és szereség között nemzeti missziót teljesít, azért azon derék férfiakat, kiket a város bizalma ide helyez-ett, töltetlenül becsúlnunk kell, mert valóban hasonlithatatlanul nagyobb és nehezebb dolgot végeznek, mint belvárosi kollégáik.
A III-ik osztályba 160-an jártak, kik között volt 18 kitünő, 25 jeles, 43 jó, 29 elsőrendű és 26 másodrendű.

Ezek a jelenségek semmiestre sem kellemesek, de nincs nyomós okunk, hogy általuk valami igen nagyon nyugtalanítassuk magunkat.
Panicza hamvaiból nem fognak oly szikrárt szithatni, mely meggyújthatná a háboru tűzét; az orosz diplomácia az egész összeesküvés ügy körül sokkal szomorubb szerepet is játszott, semhogy érdekeiben ne lenne az orosz kormány, lehetőleg gyorsan csendes hallgatást ajánlani az ügy fölöl az illető lapoknak, mely ügyből a

Pejacsevisch gróf utoda. Előelő katonai körökben megerősítik azt a felmerült hirt, hogy budapesti főhadparancsnokká alkalmasint hercege Lobkowitz Rudolf altáboragyot fogják kinevezni. Hercege Lobkowitz éveket töltött Budapesten, mint egy tüzeztred parancsnok, s már akkor igen élénk társadalmi érintkezésben állt a magyar főváros előkelő köreibel. Innen mint dandárnokot Finnúba, utóbb mint hadosztályparancsnokot Kolozsvárra helyezték át, hol a katonai és polgári körök rokonszenvét egyaránt megnyerte. Másrészt rokonszenvei a magyarok iránt abban is nyilvánultak, hogy megtanult ma-

most, ha lehetne, mert habár későn is, de mégis csak felébred a lelkiismeret szava benne. Es még nagyon szép a különben jámbor lélekű, hogy öntudatra is ébred; az már mindegy, akár az apától félelem, akár a szegyen érzete kelti azt benne. Már csak ezért is megérdemli a bocsánatot s méltóvá teszi magát arra, hogy az apa egy esztendő helyett kettőt fizessen érte.
Akárhát mit mondjon, akármint vélekedjék, én mégis csak azt tartom, hogy van a mostani diákban is önérzet. Eltekintve attól a csekélységtől, hogy egész éven át a legnagyobb lelki nyugalmommal megy készületlenül az iskolába, s nem röstelet tanúraitól azt, hogy sohasem tud egy szót sem felelni s pirulás nélkül áll meg tanulóársai előtt, — mondom, eltekintve ettől a csekélységtől, mégis csak szegyelik magukat a bukott osztályzattal, ha mástól nem, legalább azoktól a szöke vagy barna fürtü kisaasszonykáktól, kiknek egész éven át gavallér módjára udvaroltak, kiknek ömlengős verseket írtak, s kiknek ablakai alatt télen a legzordó-nabb hidegben, hóban vagy lucokban, nyáron meg holdvilágos estéken 25—30-szor eldehírozottak.
Most a tanév végén nem lehet ilyesmiben gyönyörködni. Ilyenkor tartózkodóbb a bukott gavallér, czipőjének orra sem oly hegyes, nadrágja is alól ér a bokáján. És mindezt miért?

Az iskolától jó viselték magukat és hogy 265 tanuló között volt 33 kitünő, 44 jeles, 86 jó, 52 elsőrendű és 48 másodrendű. Három tanulónem osztályozottatt.
Az iskolától jó viselték magukat és hogy 265 tanuló között volt 33 kitünő, 44 jeles, 86 jó, 52 elsőrendű és 48 másodrendű. Három tanulónem osztályozottatt.

Az iskolától jó viselték magukat és hogy 265 tanuló között volt 33 kitünő, 44 jeles, 86 jó, 52 elsőrendű és 48 másodrendű. Három tanulónem osztályozottatt.

AZ „ARADI KÖZLÖNY“ TÁRCZÁJA.
Julius 11.
Pár szekunda nem a világ, kinek nincsen, nem is diák.
— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
Nem nagy újságot mondok, magam is elismerem; de kénytelen vagyok ezzel kezdeni, mert igaz.
Végre a tanévnek; belejutottunk a nagy vakációba.
Kettős öröme ez az átmenet a diáknak. Örül, hogy vége az egyiknek, s örül, hogy kezdődik a másik. Kellemes ellentéte ez annak annak a keserves állapotnak, mikor a szünidő végződik s a tanév kezdődik.
Az igaz, hogy itt is van kivétel. Sok az olyan diák, ki meg szeretné nyújtani az esztendőt, mikor már nagyon is körmére ég a dolog s nagyon közel érzi a veszedelmét.
Nem is csoda különben, ha ez ilyen urfiak meghosszabbítanak a tanévet, mert ők tulajdonképpen a tanulás ideje alatt is szünidőztek, azaz vigán éltek és semmit sem tanultak.
A mindennapi leccskécskével Pató Pál módjára bántak el, s napról-napra hallaszgattak, könnyelműen mondogatták: „Hej, ráértünk arra még! Persze, messze van még ilyenkor a beszámoló napja: nincs mitől tartaniok!”
A mulasztottat pótolni nem nehéz feladat, idő arra mindig elegendő marad. Így gondolkodik a nagyreményű hazafi-csemete kilencz hónapon keresztül, a tizediket meg aztán azért nem tanul, mert már ugys későn van. Azért nyujtaná-

osásson kedves fiúnak a szebb jövő reményében, melyről sohasem tesz le. Végre is gyermeke a neki, ha megbukott is. Az apa szivepedig nem kőből van faragva.
Nem is a diákna kell az apát kérlelni, s fogadkozni, hogy majd jobban is tanul. Ez volna maupáság s legrtabb megalázkodás.
Sőt megfordítva, az apának kell fiát engesztelnie. Bocsánatt kell kérnie, hogy a bizonyítvány megtekintésekor első felhevülésben megbánta s rossz arcot mutatott neki.
Elítélés, megszólás a világ az olyan apát, ki szerencsétlenegőben nem vigasztalná fiát, s nem szerezne neki elegendő szórakozást bújának eledtetésére.
Aztán meg miért s okolná az apa a fiát? Hiszen ha jól megfontolja a dolgot, az a sok „lelketlen“ szoru professor az a hibás, kik igazságtalálágnakul fogva azokat buktatják éppen, a kik nem tanulnak.
Igazán nagy önmegtagadás kell hozzá, hogy a diák vagy inkább az apa soha és sehol sem szidja a presszort, azt a kiálthatatlan zsarnokot, ki megféledekzik arról, hogy a humanizmus korát éljük.
No de azt hiszem ez nem is fog sokáig így tarthatni, me a türelmemnek is van vége!
Humanizmus és skunda; ah, minő szatira!
Párba: a professort! Miért kímélje a lovgais ifju professzort, mikor az sem kíméli őt! Miért ne askodhatnék meg 14 éves korában a tanról, mikor már 13 éves korában szép leárért és szerelémért vivott!
Közél az idő ehhe is. Fordul már a

világ, nem is lesz ugy, mint régen volt!
— Vége lesz a zsarnoki önkénynek az iskolában; nem a professor a diáknak, hanem a diák fog a professzornak dik-tálni.
Mily öröndetes hazafias!
Mily jól esik a hazafias léleknek szemlélni a barbár Árpád fiainak nemesedését!
Oly magasztos és felemelő érzés fogja el az embert, midőn látja, mint éled a nemzet ifjúsága, s mint fejlődik a humanizmus hatása alatt annak önérzete és lovgais szelleme.
Avagy nem méltó fia-e ezeréves hazájának az a kis diák, kinek jelszava a szerelem és sport, a párbaj és öngyilkosság!
Hanem bocsánatot kérek, most veszem észre, eltértem a tárgymtól. Nem akar-tam én ilyen össze-vissza fecsegné és dics-hinnuszot zengen, hanem csak azt akartam alapos szakszerűséggel kifejtteni, hogy vége az esztendőnek, kezdődik a vakáció, hogy a diáknak kettős az öröme s hogy az önérzetesebb része szailag kedvel tuja: „Pár szekunda nem a világ, kinek nincsen, nem is diák.”
Hogy azonban nem tudtam thémámat kidolgozni, arról én nem tehetek. Nem én vagyok a hibás, hanem régi professzorem.

Momours.
A magyar Herodot.
— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
A tornába esett féreg csak azt az egy tornát ismeri, amely neki eledelt nyujt; ugy van a professor is. Duzzog, szörtölkök az egész esztendőben, mégis most, mikor pihenhetne, rácsajja a fejét a

tárcza-írásra. De még ezuttal is miről ir! Ott az aratás- idille, a fürdő-szezon, a turista kirándulások ezer faja; nem, ő nem ezekről ír, hanem a stábhimzű folytatója, s a Vasárhelyi-könyvtár elegans francia művei közül kiválasztja Schwartz-nernek kopott latin kiadását s ebből is kiválasztja Anonymus, III-ik Béla király jegyzőjének művét.
Pedig Anonymushoz nyulni nagyon veszedelmes vállalat; Kössler magyar-falásból, Salamon szigorú kritikája alapján, Hunfalvy Pál azért, mert Anonymus a jó Horvát István táborába tartozik, egyhang-gulag kimondották, hogy a névtelen jegyző nemcsak tudatlan, hanem még csalo is. Hasztalan villogtatja érlelkében Szabó Károly az ő kurucz fringiját, hasztalan mondja Pauley Gyula, hogy Anonymus annál kedvesebb, mentől töb-bet olvassuk; nincs parlon, sutba vele, szól a kerülhetetlen kritika.
Mentsen Isten, hogy magamra ven-ném az usdi, czopfos elnevezést (pedig melyik professor nincs czopf nélkül?), de mégis úgy vagyok Anonymussal, hogy bamulója lettem, s nem tudok tőle szabadulni. Még pedig nagy okom van rá; a többi krónikának, pl. Rogerius olasz származásu nagyváradi kanonoknak igaz-at adunk, de a magyar Anonymusnak nem; Herodot — mint Schwarz Gyula kimutatta — epopeát írt, s ezt betudjuk hazafiságának, s ugyanennyi koncesszióval nem vagyunk Anonymus iránt. En tehát megpróbálom bemutatni, ki az az Anonymus és mit írt.
Elsőször is visszautasítom a vádat, mintha ő közönséges csalo volna. Mert hiszen Salamon Ferencz mondja, hogy egy a vidéket rokonszocirozó magyar újászának több belatása volt, unnt a kö-zépkori irásudól majmoknak; és mégis raffineriát tesz föl Anonymusról, mintha csak egy XIX. századbeli váltohamisító volna. Pedig Anonymus úgy írt, mint korának valamennyi írója, azaz élettől amonnet kompilálta; ha tehát ő mint tör-

Arlejtési hirdetemény.

Alólt jóságigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett helyreállítás munkalatainak vállalatba adása céljából zárt irásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. — Az árlejtés megkezdése előtt 10% bánatpénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű zárt irásbeli ajánlatokhoz is 10% bánatpénz mellékelendő, ily zárt ajánlatok a nyilvános verseny megkezdése előtt az árlejtés bizottságához nyújtandók be. — Közlelbi feltételek az alább megnevezett ismánságoknál, ugy ezen m. kir. jóságigazgatóságnál naponta betekinthelek. — Utóajánlatok figyelmebe nem vétetnek.

Vállalatba fognak adatni a következő helyreállítás munkalatait.

I. Aradon a m. kir. jóságigazgatóság hiv. helyiségében (kincstári palota I. emelet) 1890. évi augusztus hó 2-án d. e. 9 órakor.

1. Nagyküldi rom. kath. paplak helyreállítása 2020 ftt 91 kr kikiáltási ár s a hitközség által kézi és ígánszám fejeben természetben vagy 299 ftt 63 kr készpénz kiszolgáltatása mellett.
2. Mokri rom. kath. plébániapülete helyreállítása 562 ftt 89 kr kikiáltási ár s 12 ftt 90 krral megállapított és a hitközség által viselendő kézi és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.

II. Kulán a magy. kir. ispánság hiv. helyiségében 1890. évi augusztus hó 4-én d. e. 9 órakor.

3. Kulai kincst. kocsmaépület 171 ftt 40 kr kikiáltási ár mellett.
4. Kucuzai rom. kath. paplak 103 ftt 40 kr kikiáltási ár s 23 ftt 91 krral megállapított és a hitközség által viselendő kézi és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.
5. Filipposi rom. kath. templom 75 ftt 66 kr kikiáltási ár s 12 ftt 19 krral megállapított és a hitközség által viselendő kézi- és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.
6. Kis-sztrapári rótt kőtűs panduri lak 101 ftt 85 kr. kikiáltási ár mellett.
7. Kulai ispáni laképület 235 ftt 95 kr. kikiáltási ár mellett.
8. Bezdáni rom. kath. paplak 158 ftt 84 kr. kikiáltási ár s 42 ftt 87 krral megállapított s a hitközség által viselendő kézi- és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.

III. Palánkán a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1890. évi augusztus hó 5-ikén d. e. 9 órakor.

9. Illóki rénház 63 ftt 50 kr. kikiáltási ár mellett.
10. Palánkai ispáni laképület 248 ftt 71 kr. kikiáltási ár mellett.
11. Rác-Milóti rom. kath. paplak 327 ftt 68 kr kikiáltási ár s 30 ftt 89 krral megállapított és a hitközség által viselendő kézi és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.
12. Karancsokai rom. kath. paplak 184 ftt 45 kr kikiáltási ár s 6 fttal megállapított és a hitközség által viselendő kézi és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.
13. Gombosi rénház 82 ftt 94 kr kikiáltási ár mellett.
14. Apatini rénház 265 ftt 77 kr kikiáltási ár mellett.
15. Dorozslói rom. kath. paplak 332 ftt 78 kr kikiáltási ár s 11 ftt 62 krral megállapított és a hitközség által viselendő kézi és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.
16. Szontai rom. kath. templom és paplak 197 ftt 25 kr kikiáltási ár s 64 ftt 49 krral megállapított és a hitközség által viselendő kézi és ígánszám természetben vagy készpénzbeni kiszolgáltatása mellett.

Aradon, 1890. július hó 14-én
488—2 2

M. kir. állámjóságigazgatóság.

1055—1890. 490. I—1—

Arverési hirdeteményi kivonat.

A pécskai kir. bíróság mint teleknyvi hatóság közhírré teszi hogy Onodi Imre végrehajtható özv. Onodi Mátyásné végrehajtást szenvedő elleni 96 ftt 86 és fél kr tökéletesítés és törvényes járulékai iránti végrehajtási ügyben a pécskai kir. bíróság területén lévő Nagy-Varjas községben fekvő nagyvarjasi 22. számú tjkben A+1. alatt felvett és 712 ftt 50 krra becsült egész beltelek felől álló ingatlanra, vagyis özv. Onodi Mátyásné szül. Csikos Rozáliát illető hanyad ingatlanára az árverést 356 ftt 25 krral ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelték, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi augusztus hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Nagy-Varjas községhez tartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási árban alól is eladandó fognak.

Arverezni szándékok tartoznak ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 35 ftt 60 krt készpénzben, vagy az 1881:60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, 1890 évi június hó 18-án.

A pécskai kir. bíróság mint tjkvi hatóság.
Novák,
kir. aljbíró.

11421 | 1890. Aradvármegye alispánjától.

Hirdetemény.

A közutak és vámokról szóló 1890. I. t. cz. 92. §-a értelmében a törvény életbe lépése előtt (1890. május 15.) közutakon és közforgalomra szolgáló hidakon, kompokon (réveken) és hajóhidakon tényleg gyakorolt vámszedési jogok igazolási kötelezettség alá esnek.

Jelen hirdetemény után felhívom azért a vármegye területén fekvő vámtárgyak illető vánujótulajdonosait, hogy vánujogok igazolása iránti kérvényeiket hozzám két esztendő alatt, vagyis 1892. évi június hó 24-éig, külföldbeni törvényes követelemények terhe alatt nyújtsák be.

A beadandó kérvényhez mellékelendő: a vámszedési jogot engedélyező kir. kiváltságlevél vagy más okirat; továbbá a főszolgabírótól kieszakózkodott bizonyítvány, mely arról tanusodik, hogy a kérvényes vámszedési jog a kérvényező által vagy annak nevében bérlet után vagy egyébként végleg gyakoroltatik, és ha nem, mióta szünetel annak gyakorlása. — Az esetre ha a tényleg gyakorolt vámszedési jog királyi kiváltságlevéllel vagy más engedélyokirattal nem volna igazolható, ugy a kérvényező a törvényhatóság első tisztviselője által kiállítandó bizonyítvány csatolandó a felől, hogy a kérvényes vánujog, 20 éven át a törvényhatóság tudtával és ellátmondása nélkül, folytonosan gyakoroltatik.

Aradon, 1890. évi június hó 24-én.

Szathmáry Gyula,
alispán.

491. 1—3.

Csak három napig látható még reggeli 9 órától esteli 8 óráig KLUDSKY F. grand állatsereglete,

Buza-téren, Széchenyi gözmalom előtt.



Holnap, szombaton este 7 órakor az óriási kigyó etése csirkével,

mely minden három hónapban egyszer történik. Az állatsereglet a legszobos és legértékesebb példányokat tartalmazza. Felmentendő a négy **barbariai oroszlan**, ritka nagyságu példányok. Itt először látható a **Simpansé** vagy az eredeti ember, mely a gorilla után a legnagyobb majomfaj és a most ideérkezett **jegesmedve**, mely még máshol nem volt látható; továbbá ritka nagyságu **afrikai kaladar** (strucz madár), a **zebra** Jó-romény fokáról, **tigrisek**, **párducok**, **hyenák**, **sakálók**, **medvék**, **farkasok** stb.

Belépti-dij:

I-ső hely 40 kr., II-ik hely 20 kr.

Az állatok idomítása és etetése délután 4 és este 7 órakor.

460—4—*

Tisztelettel
KLUDSKY F., tulajdonos.

Az adriai biztosító társulat

aradi vezérügynökségénél egy jó családból származó, iskola végzett fiatal ember

gyakornoknak azonnal felvétetik.

489. 1—1.

Magyar kir. államvasutak.

53707 | 90 szám.

Pályázati hirdetemény

darabos és koczka szén szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak igazgatósága alkalmazottai magán szükségletének részbeni felezésére, valamint a személykocsik és hivatalos helyiségek fűtésére 1890 évi október hótól 1891 évi december hó végéig szükséges mintegy 4500 tonna darabos vagy koczka szén szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet a következők módjaitól és feltételek mellett.

1. A fent kitüntetett mennyiség csak megközelítő előirányzatot képez, minél fogva az, az általános szállítási feltételek I §-ának b) pontja értelmében egy negyedrészzel az igazgatóság szabad tetszése szerint felemlhető vagy leszállítható.
2. A szállítás az anyagok szállítására vonatkozó 24722 | 76 számú általános és barna-szén közzénre vonatkozó 9460 | 79 sz. különleges feltételek alapján eszközölendő.

Ezen szállítási feltételek a pályázati határidőig a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut 75 sz. a. I. em.) és az üzletvezetőségeknél naponként a hivatalos órákban betekinthelek vagy a budapesti nyomtatványtárnál a megállapított ár előzetes lefizetése vagy beküldése mellett posta után megszerzethetők, megjegyezhetik, hogy az általános feltételekért 25 kr., a különleges feltételekért 15 kr. fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a fennebbi feltételeket jól ismeri és azokat, a mennyiben jelen hirdetemény folytán változást nem szenvednek egész terjedelmükben elfogadják.

3. A fent kitüntetett szén mennyiség a szükséghez képest havi részletekben még pedig túlnyomó részben a teli hónapokban szállítandó és az időnkénti lényeges havi szükséglet mindig a megelőző hó második felében fog megrendelteni.

4. A különleges feltételek 4 §-a értelmében ingyen szállítandó tulsúly úgy a közzénre, mint a régebbi képződési barna szénre nézve 2 százalékban állapítottatik meg.

Ujabb képződési barna szén (lignit) valamint az oly tulajdonsággal bíró szén, mely a tüzelésnél összesen s ez által az égési folyamatot meggyújtja, a tüzet eloltja, az ezáltal biztosítani szándékoltt szükséglet fedezésénél tekintetben nem vétetik.

5. A szállítás a magy. kir. államvasutak központi hálózatának továbbá a volt magyar nyugotti vasút magyar vonalainak, a pest-pécsi vasút és a magyar északkeleti vasút valamely állomására bérmentve eszközölendő és a beszállítási hely az ajánlatban pontosan kitéendő; megjegyeztetik, hogy a szén a különleges feltételek 6 §-a értelmében vasuti vagyonyokba rakva adandó át a megállapított szállítási helyen.

6. Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon bányá, hol az ajánlott szén termelteni fog, és fentartja magának az államvasutak igazgatósága a jogot, hogy kiküldött közegei által orrol bármikor meggyőződést szerezhesse.

7. Mindazon czégek, melyek mindekkéig nem állottak szállítási viszonyban a m. kir. államvasutakkal, tehát előtünk ismeretlenek, tartoznak szállítási képességüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlatához csatolni.

8. Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy az

ajánlott szén hazai vagy külföldi származásu e. A bel-földinek jelzett szén akkor fog hazai származásának tekintetni, ha ez azon kereskedelmi és iparkamara által kiállított bizonyítványval igazolttatik, a melynek kerületében a termelési hely fekszik.

9. Az ajánlatban kitéendő, hogy az ajánlott szén mily gőzfejlesztő képességgel bír, azaz hogy egy klg. szén hány kilogramm vizet gőzölget el, továbbá az eléghetlen részek százaléka mennyisége és a calorikus értéke.

10. A szénnek ára tonnánként a vasuti kocsikba rakva bérmentve a m. kir. államvasutak központi hálózatának, vagy a volt magyar nyugotti magyar vonalán, a budapest-pécsi és magyar északkeleti vasút valamely állomására szállítva és pedig külön a darabos és külön a koczka szénre nézve számokkal és betűkkel olvashatóan teendő ki, — de kitéendő egy-szersmind az ajánlatban a szénnek ára a vasuti kocsikba felrakva, bérmentve a termelési helyhez legközelebb eső vasuti állomásra is.

Ajánlatok melyekben javítások és vakarások fordulnak elő, figyelembe vétetni nem fognak.

11. Megengedtetik, hogy a fentebb kitüntetett egész mennyiségre, vagy annak csak egy részére tetszőek ajánlat.

12. Minden ajánló köteles a m. kir. államvasutak igazgatóságának kivanatára probázsonat szállítani; mely probázson az ajánlati ár alapján fog fizettetni.

13. Mindegyik szállító köteles a munkakeptelenné vált vagy elhalt és nyugdíjgyenre nem jogosított alkalmazottak, illetőleg családtagjaik segélyezésére létesített alapozó a szállítási után érdemben hozandó összegek 1/10 (egy tízed) százalékával hozzá járulni mely járuléka a kifizetés alkalmával levonásba fog hozatni.

14. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külszimmal: „Ajánlat darabos és koczka szénre 53707 | 90 számhoz” 1890. évi augusztus hó 5-ének déli 12 órájáig az anyag és leltár beszerzési szakosztálynál benyújtandók, vagy posta után beküldendők.

15. Bánatpénz gyanánt az egy évre ajánlott mennyiség értékenek megfelelő 6% készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban 1890. évi augusztus hó 4-ének déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő. Az értékpapirok a névérték 90 százalékával, ha azonban árfolyamuk a névértékben alul áll a napi árfolyam 90 százalékával számítottatnak. Az ajánlatban a megütemelt letétel megemlített, az arról nyert elismervény azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

16. Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 5 §-ában kitétt határidőitől eltérő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni.

17. Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek vagy távirattal tétetnek, — végre oly ajánlatok melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett nem fognak figyelembe vétetni.

18. A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közt, — tekintet nélkül az arra — szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetsző szerinti rész-mennyiség szállítását engedhesse át, ha csak az illető ajánlatban az ellenkező világosan ki nem köttetik és végre, hogy a czél célérésre másféle intézkedéseket tehessen.

Budapest, 1890. július hóban

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utányomat nem díjaztatik.)

1521 | 1890 szám

Hirdetemény.

Azokat akik Arad szab. kir. város törvényhatósága területén vámszedési joggal bírnak ezennel felhívom, hogy ezen jogok igazolása iránti kérvényüket a f. é. június hó 25-től számított két év alatt az 1890 évi I. t.-cz. 92 §-átal előirt alakban hozzám bemutatassák, minthogy ellen esetben joguk gyakorlata be fog szüntetettetni.

Arad, 1890. július 9.

Salacz
királyi tanácsos polgármester.

Szalón-öltözetek, séta- és uti-öltöny.

Rendkívüli alkalom férfi és gyermekruhák olcsó beszerzésére.

Moskovitz Johanna és társa esőöltömegeinek olcsó áron megszerzése folytán mindennemű **férfi- és gyermekruhák, öltönyök, kabátok, nadrágok, köpenyek, éjjeli köntösök, esőköpenyek, szűrők** stb. stb.

A nyári idény előhaladása miatt

tavaszi és nyári öltönyök különös olcsó árban kaphatók,

valamint a legfinomabb bel és külföldi

szövetek és bélések rendkívül leszállított áron

adatnak el a

színház-épületben, Vörösmarty-utca sarkán.

Videki megrendelés esetén a mellősség megjelölése szükséges, mely esetben a ruhadarabok **posta utánvétel** mellett küldetnek. — Meg nem felelő darabok készségesen felcseréltetnek.

Holtzer Mihály
utóda.

428—29—*

Nagy választék gyermekruhákban.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” nyomdájában.